

Бердянський державний педагогічний університет
Факультет фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти
Кафедра математики та методики навчання математики

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістр зі
спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика)

на тему
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ УЧНІВ РОЗВ'ЯЗУВАННЮ
ЗАДАЧ НА ВІДСОТКИ

Виконав: здобувач вищої освіти
II_ курсу, групи м2МА____
спеціальності
014 Середня освіта
предметної спеціальності
014.04 Середня освіта (Математика)
Владислав БОЛБАТ
Керівник Наталія КРАВЧЕНКО _____
(Ім'я, ПРИЗВИЩЕ)

Бердянськ – 2023 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ВІДСОТКИ» В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ МАТЕМАТИКИ	1
1.1 Прикладні задачі в шкільному курсі математики.....	6
1.2 Психолого-педагогічні особливості реалізації прикладної спрямованості навчання при вивченні теми «Відсотки»	9
1.3 Аналіз навчальної літератури за 7-11 класи за темою «Відсотки»..	11
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ УЧНІВ 6 КЛАСУ РОЗВ'ЯЗУВАННЮ ЗАДАЧ НА ВІДСОТКИ.....	29
2.1 Аналіз модельних програм з математики з теми «Відсотки» за чинними електронними підручниками.	29
2.2 Плани-конспекти до уроків з теми «Відсотки» за модельною програмою 6 класа (О.С. Істер)	31
2.3 Дидактичні матеріали для уроків з теми «Відсотки».....	47
Висновки до розділу 2.....	55
ВИСНОВКИ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	59
Додаток А.....	70

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодення диктує нові вимоги для існування сучасної людини. Формування математичної компетентності школярів є вимушеною необхідністю, що дозволяє сформувати готовність і здатність учнів вирішувати життєві завдання за допомогою математики. В епоху розквіту різноманітних фінансових інструментів не лише бізнесмени та економісти, але і просто освічені громадяни повинні мати можливість у доступній формі ознайомитися з основами техніки порівняння вигод та втрат від фінансових операцій, орієнтуватися у нарахуванні відсотків, комісії, рівні інфляції, знижках.

Відсотки – це одне з математичних понять, які часто зустрічаються в повсякденному житті. Вони з'явилися в світі через практичну необхідність при розв'язуванні деяких задач, в основному економічних.

Отже, на сьогодні розуміння відсотків і вміння їх обчислювати необхідні кожній людині, це сприяє «входженню» в сучасне інформаційно-економічне середовище, тому що ця тема торкається всіх сторін нашого життя: наукової, господарської, економічної, фінансової тощо. Опанувати цю тему, стати компетентним у цьому питанні допоможе учням математична освітня галузь, що має на меті розвиток особистості учня через формування математичної компетентності у взаємозв'язку з іншими ключовими компетентностями для успішної освітньої та подальшої професійної діяльності впродовж життя, що передбачає засвоєння системи знань, удосконалення вміння розв'язувати математичні та практичні задачі; розвиток логічного мислення та психічних властивостей особистості; розуміння можливостей застосування математики в особистому та суспільному житті. А досягнення мети здійснюється через вирішення завдань, щодо реалізації обов'язкових результатів навчання математичної освітньої галузі, які передбачають, що учень/учениця:

- досліджує проблемні ситуації та виокремлює проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;

- моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії, плани дій для розв'язання проблем;
- критично оцінює процес і результат розв'язання проблем;
- розвиває математичне мислення для пізнання і перетворення дійсності, володіє математичною мовою.

Досягнення обов'язкових результатів навчання учнів з математичної освітньої галузі визначається на основі компетентнісного підходу. Компетентнісний потенціал курсу «Математика (5-6 класи)» відповідає компетентнісному потенціалу математичної освітньої галузі, який полягає у розвитку на уроках математики всіх ключових компетентностей, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

В курсі математичної освіти для 5-6 класів відповідно до окресленої мети та сформульованих завдань важливо продовжувати вивчення змістових ліній початкової школи, тому були визначені наступні змістові лінії: «Лічба», «Числа. Дії з числами», «Вирази та рівняння», «Вимірювання величин», «Просторові відношення. Геометричні фігури», «Робота з даними».

Зараз існує шість різних модельних програм з математики, у кожній з яких, темі “Відсотки” є однією з провідних частин змістової лінії “Числа і дії з ними”

Доведено, що із-за фізіологічних особливостей учнів 5-6 класів, багато з них не здатні повністю освоїти тему «Відсотки», і перерва в 2 роки (7-8 клас) сприяє забуванню учнями вивченого матеріалу. Дана тема вважається досить важкою. Та є проблемною для учнів, страшною, і для вступників у виші, і багатьох студентів.

Отже, є наступна проблема: з одного боку розширюється використання і застосування відсотків, а з іншого — знижується рівень знань та умінь школярів з даної теми.

Об'єкт дослідження: процес навчання математики в НУШ.

Предмет дослідження: методика навчання учнів 5-6 класів розв'язуванню задач на відсотки.

Мета дослідження. Дослідити методичні особливості використання прикладних задач при вивченні теми «Відсотки» в шкільному курсі нової української школи з математики та розробити дидактичне забезпечення.

Для досягнення поставленої мети було визначено такі **завдання**:

- 1) проаналізувати стан дослідженої проблеми прикладної спрямованості навчання математики у психолого-педагогічній, методичній та навчальній літературі;
- 2) проаналізувати психолого-педагогічні особливості навчання учнів 5-6 класів НУШ у методичній та навчальній літературі;
- 3) проаналізувати модельні програми з математики з теми «Відсотки» за чинними електронними підручниками;
- 4) розробити методичні рекомендації щодо навчання розв'язування задач на відсотки.

Структура роботи: вступ, два розділи, висновки з розділів, загальні висновки, список використаних джерел 98. Загальний обсяг роботи – 74 с.

ВИСНОВКИ

Прикладна спрямованість теми «Відсотків» в НУШ має ряд переваг і дозволяє сформувати основні компетентності. Використання прикладних завдань приводить до практичного значення математики та підвищує інтерес учнів до навчання, активує їх самостійність і пізнавальний інтерес.

В ході дослідження було проаналізовано стан дослідженої проблеми прикладної спрямованості навчання математики у психолого-педагогічній, методичній та навчальній літературі та з'ясовано, що дана проблема в літературі представлена досить ґрунтовно. Було проаналізовано тему «Відсотки» в шкільних модельних програмах НУШ і чинних підручниках для 7 -11 класі. У діючих підручниках кількість задач на відсотках мала і відповідно на її вивчення відведено недостатньо часу. Задачі на відсотки майже не використовуються в геометрії, а в алгебрі вони зустрічаються в завданнях на повторення, або цю тему згадують перед атестаційних класах 9 і 11 класах при підготовці учнів до підсумкової атестації.

Тема "Відсотки" є однією з найважливіших тем у курсі математики НУШ. Вона вивчається в 5-6 класах і є основою для подальшого вивчення математики в середній та старшій школі, а також формує у здобувачів освіти навички для вирішення завдань з фізики, астрономії, географії, хімії та повсякденному житті.

Проаналізовано психолого-педагогічні особливості навчання учнів 5-6 класів НУШ у методичній та навчальній літературі та встановлено, що характерний певний провідний вид діяльності в учнів -- учіння, проте в 5-6 класах змінюється мотивація – з'являється особистісний смисл учіння.

Проаналізовано модельні програми з математики з теми «Відсотки» за чинними електронними підручниками 7 авторських колективів, до яких були внесені зміни при адаптації їх для програм НУШ.

Розроблено методичні рекомендації у вигляді 4 планів-конспектів уроку, розроблено 126 завдань з теми, 4 варіанта самостійної роботи для перевірки з теми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Апостолова Г. В. Геометрія : підруч. для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. Київ : Генеза, 2015. 216 с.
2. Бевз Г. П., Бевз. В. Г., Владімірова Н.Г. Алгебра і початки аналізу. Профільний рівень : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти К. : Видавничий дім «Освіта», 2018. 336 с.
3. Бевз Г. П., Бевз. В. Г. Алгебра: підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. К.: Видавництво «Відродження», 2015. 288 с.
4. Бевз Г. П., Бевз. В. Г. Алгебра: підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2021. 255 с.
5. Бевз Г. П., Бевз. В. Г. Алгебра: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. К. : Видавничий дім «Освіта», 2017. 272 с.
6. Бевз Г. П., Бевз. В. Г., Владімірова Н.Г. Геометрія. Профільний рівень : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти. К. : Видавничий дім «Освіта», 2018. 272 с.
7. Бевз Г. П., Бевз. В. Г., Владімірова Н.Г. Геометрія: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. К.: Видавництво «Відродження», 2015. 192 с.
8. Бевз Г. П., Бевз. В. Г., Владімірова Н.Г. Геометрія: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. Х, : ФОЛЮ, 2016. 272 с.
9. Бевз Г. П., Бевз. В. Г., Владімірова Н.Г. Геометрія: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. Видавничий дім «Освіта», 2017. 272 с.
10. Бевз Г. П., Бевз. В. Г., Владімірова Н.Г. Математика : Алгебра і початки аналізу та геометрія. Рівень стандарту : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти 2018. 272 с.
11. Бевз Г. П., Бевз. В. Г., Владімірова Н.Г. Математика : Алгебра і початки аналізу та геометрія. Рівень стандарту : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти. К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. 272 с.
12. Болбат В. В., Кравченко Н. В. Методичні особливості навчання учнів розв'язуванню задач на факультативах з теми «Відсотки». *Матеріали ІХ всеукраїнської «Науково-дослідна робота в системі підготовки фахівців-*

педагогів у природничій, технологічній і комп'ютерній галузях» 2023. С. 39 – 41.

13. Бродський Я. Про прикладну спрямованість навчання математики. *Рідна школа*. 2006. №2. С.60-63.

14. Бурда М. І. Тарасенкова Н. А. Геометрія : підруч. для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. К. : Видавничий дім «Освіта», 2015. 288 с.

15. Бурда М. І. Тарасенкова Н. А. Геометрія : підруч. для 8 класу загальноосвіт. навч. закл. К. : УОВЦ «Оріон», 2016. 224 с.

16. Бурда М. І. Тарасенкова Н. А. Геометрія : підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закл. К. : УОВЦ «Оріон», 2017. 224 с.

17. Бурда М. І. Тарасенкова Н. А., Колесник Т. В., Бурда Т. В., Мальований Ю. І. Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти К. : УОВЦ «Оріон», 2018. 288 с.

18. Вознюк Л. В. Урок на тему "Відсотки" URL: <https://naurok.com.ua/urok-na-temu-vidsotki-349131.html>. (дата звернення 21.11. 2023)

19. Возняк Г.М. Прикладные задачи в мотивации обучения *Математика в школе*. 1990. №2. С.9-11.

20. Єршова А. П., Голобородько В.В., Крижановський О. Ф. Геометрія : підруч. для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. Х. : Вид-во «Ранок», 2015. 224 с.

21. Єршова А. П., Голобородько В.В., Крижановський О. Ф. Геометрія : підруч. для 8 класу загальноосвіт. навч. закл. 2-ге видання, перероб. Харків, : Вид-во «Ранок», 2021. 256 с.

22. Єршова А. П., Голобородько В.В., Крижановський О. Ф. Геометрія : підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закл. Харків : Вид-во «Ранок», 2017. 256 с.

23. Заболотня Л. В. Розв'язуємо текстові задачі. *Збірник програм з математики для допрофільної підготовки та профільного навчання (у двох*

частинах). Ч. I. Допрофільна підготовка: Факультативи та курси за вибором. Х.: Вид-во «Ранок» 2011. С. 23–29.

24. Істер О. С. : Математика : підруч. для 6 кл. закл. заг. серед. освіти. Частина 1. Київ : Генеза, 2023. 205 с

25. Істер О. С. Алгебра : підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2015. 256 с.

26. Істер О. С. Алгебра : підруч. для 8-го кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2016. 272 с.

27. Істер О. С. Алгебра : підруч. для 9-го кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2017. 264 с.

28. Істер О. С., Єргіна О. В. Алгебра і початки аналізу : (профіль. рівень) : підруч. для 10 кл. закл. заг. серед. освіти Київ : Генеза, 2018. 448 с.

29. Істер О. С., Єргіна О. В. Алгебра і початки аналізу : (профіль. рівень) : підруч. для 11 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2019. 416 с.

30. Істер О. С., Єргіна О. В. Геометрія : (профіль. рівень) : підруч. для 10 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2018. 368 с.

31. Істер О. С., Єргіна О. В. Геометрія : (профіль. рівень) : підруч. для 11 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2019. 288 с.

32. Істер О.С. Геометрія : підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2015. 184 с.

33. Істер О.С. Геометрія : підруч. для 8 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2021. 240 с.

34. Істер О.С. Геометрія : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : Генеза, 2017. 240 с.

35. Істер О.С. Математика : (алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2018. 384 с.

36. Істер О.С. Математика : (алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. заг. серед. освіти. Київ : Генеза, 2019. 304 с.

37. Королюк, О. М. "Практикум із розв'язування задач шкільного курсу математики. Текстові задачі. Вид-во ЖДУ імені Івана Франка. 2020. 68 с
38. Королюк, О. М. "Прикладна спрямованість текстових задач на відсотки." 2015. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/19624/1/Levkivska.pdf>. (дата звернення 21.11.2023)
39. Кравчук В. Р., Підручна М. В., Янченко Г. М. Алгебра: підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль: Підручники і посібники, 2015. 224 с
40. Кравчук В. Р., Підручна М. В., Янченко Г. М. Алгебра: підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 256 с
41. Кравчук В. Р., Підручна М. В., Янченко Г. М. Алгебра: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. 264 с
42. Мальований Ю. І., Литвиненко Г. М., Бойко Г. М. Алгебра : підруч. для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2015. 256 с.
43. Мальований Ю. І., Литвиненко Г. М., Бойко Г. М. Алгебра : підруч. для 8 класу загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2016. 224 с.
44. Мельниченко Ю. А. "Прикладна спрямованість навчання учнів розв'язуванню задач на відсотки".2018. URL : <http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/2827/1/%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0%20%D0%9C%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%AE.%D0%90..pdf>. (дата звернення 21.11.2023)
45. Мельниченко Ю. А. НАВЧАННЯ УЧНІВ РОЗВ'ЯЗАННЮ ЗАДАЧ НА ВІДСОТКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРОПОРЦІЇ. 2018 URL: https://www.researchgate.net/profile/Hanna-Aliksieieva/publication/334123067_Programno-

[metodicne_zabezpecenna_navcanna_fundamentalnim_fiziko-matematicnim_disciplinam/links/5d1e1da7299bf1547c987ba3/Programno-metodicne-zabezpecenna-navcanna-fundamentalnim-fiziko-matematicnim-disciplinam.pdf#page=277](https://metodicne-zabezpecenna-navcanna-fundamentalnim-fiziko-matematicnim-disciplinam/links/5d1e1da7299bf1547c987ba3/Programno-metodicne-zabezpecenna-navcanna-fundamentalnim-fiziko-matematicnim-disciplinam.pdf#page=277). (дата звернення 21.11.2023)

46. Мерзляк А. Г., Полонський В.Б., Якір М. С. Алгебра : підруч. для 7-го кл. закладів заг. серед. освіти 2-ге вид ., переробл. Х.: Гімназія, 2020. 288 с.

47. Мерзляк А. Г., Полонський В.Б., Якір М. С. Алгебра : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. Х. : Гімназія, 2017. 272 с.

48. Мерзляк А. Г., Полонський В.Б., Якір М. С. Алгебра для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням математики : підруч. для 8 кл. закладів заг. серед. освіти 2-ге вид ., переробл. Х. : Гімназія, 2021. 384 с.

49. Мерзляк А. Г., Полонський В.Б., Якір М. С. Алгебра для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням математики : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закладів 2-ге вид., переробл. Х. : Гімназія, 2017. 416 с.

50. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б., Якір М. С. Алгебра і початки аналізу : початок вивчення на поглиб. Рівні з 8 кл., проф. рівень : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої Х. : Гімназія, 2018. 512 с.

51. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б., Якір М. С. Алгебра і початки аналізу : початок вивчення на поглиб. рівні з 8 кл. : проф. рівень : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої Х. : Гімназія, 2019. 304 с.

52. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б., Якір М. С. Алгебра і початки аналізу : проф. рівень : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти Х. : Гімназія, 2018. 400 с.

53. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б. Алгебра і початки аналізу : проф. рівень : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти Х. : Гімназія, 2019. 352 с.

54. Мерзляк А. Г., Полонський В.Б., Якір М. С. Геометрія : підруч. для 7-го кл. закладів заг. серед. освіти 2-ге вид., переробл. Х.: Гімназія, 2020. 240 с.

55. Мерзляк А. Г., Полонський В.Б., Якір М. С. Геометрія : підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закладів з поглибл. вивч. 2-ге видання, переробл. Х. : Гімназія, 2021. 223 с.

56. Мерзляк А. Г., Полонський В.Б., Якір М. С. Геометрія : підруч. для 8 кл. закладів заг. серед. освіти 2-ге видання, переробл. Х. : Гімназія, 2021. 208 с.

57. Мерзляк А. Г., Полонський В.Б., Якір М. С. Геометрія : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закладів Х. : Гімназія, 2017. 240 с.

58. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б., Якір М. С. Геометрія : початок вивч. на поглиб. рівні з 8 кл., проф. рівень : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти Х. : Гімназія, 2018. 272 с.

59. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б., Геометрія : початок вивч. на поглиб. рівні з 8 кл., проф. рівень : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти. Х. : Гімназія, 2019. 240 с.

60. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б., Якір М. С. Геометрія : проф. рівень : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти. Х. : Гімназія, 2018. 240 с.

61. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б. Геометрія : проф. рівень : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти Х. : Гімназія, 2019. 204 с.

62. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б., Якір М. С. Математика : алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту: підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти Х. : Гімназія, 2018. 256 с

63. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В.Б., Якір М. С. Математика : алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти Х. : Гімназія, 2019. 208 с

64. Василюшин М.С., Милянник А.І., Працьовитий М.В., Простакова Ю.С., Шкільний О.В. «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. 2021. 36 с URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Matem.osv.galuz-5-6-kl/Matem.5-6-kl-Vasylyshyn.ta.in.14.07.pdf> (дата звернення 21.11.2023)

65. Беденко М.В., Клочко І.Я., Кордиш Т.Г., Тадеев В.О. «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. 2021. 29 с URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Matem.osv.galuz-5-6-kl/Matem.5-6-kl.Bedenko.ta.in.14.07.pdf> (дата звернення 21.11.2023)

66. Бурда М.І., Васильєва Д.В. Беденко М.В., Клочко І.Я., Кордиш Т.Г., Тадеев В.О. «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. 2021. 28 с URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Matem.osv.galuz-5-6-kl/Matem.5-6-kl.Burda.Vasileva.14.07.pdf> (дата звернення 21.11.2023)

67. Істер О.С. «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. 2021. 34 с URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Matem.osv.galuz-5-6-kl/Matem.5-6-kl.Ister.14.07.pdf> (дата звернення 21.11.2023)

68. Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С. . «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. 2021. 34 с

URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Matem.osv.galuz-5-6-kl/Matem.5-6-kl.Merzlyak.ta.in.14.07.pdf>

(дата звернення 21.11.2023)

69. Радченко С.С., Зайцева К.С. «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. 2021. 24 с URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Matem.osv.galuz-5-6-kl/Matem.5-6-klass.Radchenko.Zaytseva.14.07.pdf> (дата звернення 21.11.2023)

70. Скворцова С.О., Тарасенкова Н.А. «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. 2021. 55 с URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Matem.osv.galuz-5-6-kl/Matem.5-6-kl.Skvortsova.Tarasenkova.14.07.pdf> (дата звернення 21.11.2023)

71. Москаленко О.А., Черкаська Л.П. Шкільний курс математики і методика його викладання: Програмно-дидактичне забезпечення модульного підходу до вивчення дисципліни. VII–VIII семестри: Навчально-методичний посібник. Полтава: ПДПУ, 2006. 68 с.

72. Нелін Є. П., Долгова О. Є Алгебра і початки аналізу (профільний рівень) : підруч. для 11 кл. закл. загл. серед. освіти Х. : Гімназія, 2019. 240 с.

73. Нелін Є. П. Алгебра і початки аналізу : підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навчальн. закладів : академ. рівень Х. : Гімназія, 2010. 416 с.

74. Нелін Є. П. Геометрія (профільний рівень) : підруч. для 10 кл. закл. заг. серед. освіти. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 240 с

75. Нелін Є. П. Геометрія (профільний рівень) : підруч. для 11 кл. закл. заг. серед. освіти. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 208 с

76. Нелін Є. П. Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. заг. серед. освіти. Харків. : Вид-во «Ранок», 2018. 328 с.

77. Нелін Є. П., Долгова О.Є. Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. заг. серед. освіти Харків. : Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.

78. Потапенко М. Розв'язування прикладних задач на відсотки у курсі алгебри основної школи. *Матеріали результатів досліджень молодих науковців*, 2017. Вип. 11.30 URL: http://fizmatsspu.sumy.ua/Konferencii/sbor/sborstud/Zbirnyk_fizmat_T2-2017.pdf#page=30 (дата звернення 21.11.2023)

79. Королюк О. М. Практикум із розв'язування задач шкільного курсу математики. Текстові задачі : навчально-методичний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 68 с.

80. Прус А., Швець В. Прикладна спрямованість стереометрії. Київ: Шкільний світ, 2007. 128 с.

81. Роганін О. М., Капінос А. М. Геометрія : підруч. для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль : Підручники і посібники, 2015. 240 с.

82. Роганін О. М., Капінос А. М., Кондратьєва Л. Геометрія : підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. 256 с.

83. Розанович Д. В., Чернобай О. Б.Окремі питання методики навчання учнів розв'язування текстових задач з математики. *Управління публічними фінансами та проблеми забезпечення національної економічної безпеки* [Електронне видання]: збірник тез Міжнародного податкового конгресу (м. Ірпінь, 3 грудня 2020 р.).Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С.1296-1299.

84. Слепкань З.І. Методика навчання математики: Підручник.-2-ге вид., допов. і переробл. Київ.: Вища шк., 2006. 582 с.

85. Тадеєв В. О. Геометрія : підруч. для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2015. 296 с.

86. Тадеєв В. О. Геометрія : підруч. для 8 класу загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. 320 с.

87. Тарасенкова Н.А., Богатирьова І. М., Коломієць О. М., Сердюк З. О. Алгебра : підруч. для 8 класу загальноосвіт. навч. закл. К. : УОВЦ «Оріон», 2016. 236 с.

88. Тарасенкова Н.А., Богатирьова І. М., Коломієць О. М., Сердюк З. О. Алгебра : підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закл. К. : УОВЦ «Оріон», 2017. 272 с.

89. Тарасенкова Н.А., Богатирьова І. М., Коломієць О. М., Сердюк З. О. Математика : підруч. для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. К. : Видавничий дім «Освіта», 2015. 288 с.

90. Фридман Л. М. Психолого-педагогические основы обучения математики в школе: Учителю математики о пед. психологии. Москва: Просвещение, 1983. 159 с.

91. Цейтлін О.І. Алгебра : підруч. для 7 класу загальноосвіт. навч. закл. Х. : Вид-во «Ранок», 2015. 208 с.

92. Чернобай О. Б. Про задачі з фінансовим та податковим змістом в шкільному курсі математики. 2021 URL: https://www.researchgate.net/profile/Faruk-Hadzic-3/publication/354989486_THE_WORLD_BETWEEN_THE_GLOBALIZATION_DEMOCRATIZATION_AND_DISINTEGRATIVE_GLOBALISM/links/615f4403e7993f536ca26b59/THE-WORLD-BETWEEN-THE-GLOBALIZATION-DEMOCRATIZATION-AND-DISINTEGRATIVE-GLOBALISM.pdf#page=121.

(дата звернення 21.11.2023)

93. Чернобай О.Б. Практичне наповнення математики задачами з фінансовим та податковим змістом. *Матеріали ІХ міжнародної науково-методичної конференції «Проблеми математичної освіти» (ПМО – 2021), м. Черкаси, 9–10 квітня 2021 р.* Черкаси: Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2021. С.176-177.

94. Чернобай О.Б. Про деякі типи пошукових задач. Математична освіта: минуле, сьогодення, майбутнє, до 100-річчя від дня народження

О.Ф.Семеновича: монографія/ М.І.Бурда та ін., за заг ред. Н.А.Тарасенкової
Харків: СГ НТМ "Новий курс", 2020. С.102-107

95. Шапиро И.М. Использование задач с практическим содержанием в преподавании математики: Книга для учителя. М.: Просвещение, 1990. 96 с.

96. Шоферовська Л. С. Фінансові задачі в шкільному курсі математики. Кривий Ріг: Видавничий відділ НацМетАУ. 2002. С. 413

97. Шевченко А.В. Розв'язуємо прикладні задачі. *Збірник програм з математики для допрофільної підготовки та профільного навчання (у двох частинах). Ч. I. Допрофільна підготовка: Факультативи та курси за вибором.* Х.: Вид-во «Ранок» 2011. – С. 37–59.

98. ЯРОВЕНКО І. М. Відсотки в економічних задачах. *Збірник наукових статей студентів фізико-математичного факультету.* Суми. СумДПУ ім. А.С.Макаренка. 2008. С. 121–123.